

Čtení

PŘÍLOHA TEPLICKÝCH & ÚSTECKÝCH INZERÁTŮ

Teplické proměny

PRAŽSKÁ ULICE JAKO PŘEDMĚSTÍ LÁZEŇSKÝCH TEPLIC

Záběr z počátku dvacátých let 20. století zachycuje domy v Pražské ulici proti odbočce cesty do Prosetic. V jejich přízemích se většinou nacházely obchody a další služby. Zcela vlevo spatříme např. bývalý obchod Eduarda Hanische. Většina budov zde byla zbourána po roce 1970.

Pražská ulice patřila v minulosti k předměstským částem Teplic na jihovýchodním konci města a její název souvisí s tím, že se právě tudy, po staré cestě a později po silnici, jezdilo přes Bystřany směrem na Prahu. Tento okrajový kout

města pak byl v dobách Rakousko-Uherska nazýván jako Unterschöna, nebo-li oblast pod Šanovem.

To, co přijíždějící lázeňští hosté od Prahy nejprve z celých Teplic zahlédli, byla právě Pražská ulice.

Pražská ulice leží na jihovýchodním konci města. Domy v této ulici přiléhaly k výběžku Štěpánské výšiny, dnešních Janáčkových sadů. V pozadí spatříme Pisečný vrch a část Doubravské hory. Snímek byl pořízen kolem roku 1895.

Proto město též i o tuto okrajovou čtvrť dbalo velmi dobře a celá ulice se honosila jedno až dvouposchodovými domy, které vyhlížely čisté a přívětivě. V místech u bývalého hotelu Neptun, kde se odbočovalo do lázeňského Šanova, Pražská ulice končila a přecházela v ulici Mlýnskou, kudy se pak přijíždělo do centra města.

Směrem od lázeňského Šanova pak protékal podél Pražské ulice Sviní potok, který zůstával dlouho volně otevřený. Teprve až ve století dvacátém došlo k jeho překlenutí, takže zmizel z povědomí. Domy naproti němu přes ulici pak přiléhaly k výběžku dřívější Štěpánské výšiny, dnešních Janáčkových sadů.

V mnoha přízemních částech zdejší zástavby se nacházely nějaké obchody nebo restaurace. Některé obchody pak sloužily ještě i po druhé světové válce, až do šedesátých let dvacátého století. Málo udržovaná zástavba po obou stranách ulice však postupně řídla a domů neustále ubývalo. Zbytek

domů v Pražské ulici padl v sedmdesátých letech 20. století, kdy se již připravovala výstavba rozsáhlého sídliště směrem do Prosetic.

PAVEL KOVÁŘ

Snímek ze sedmdesátých let 20. století ukazuje Pražskou ulici ještě se starou zástavbou v místech, kde se vpravo odbočuje do lázeňského Šanova.

Pohled z roku 1895 zachycuje zástavbu kolem Pražské ulice. V přední stojí hotel Neptun, jehož budovy se rozkládaly u Sviního potoka, na rozhraní Pražské a Pisečné ulice. Vlevo pod svaňem Štěpánovy výšiny se táhne Pražská ulice, na jejímž konci směrem k Bystřanům stála plynárna a Birnbaumova továrna.

Ústecké proměny

STARÉ ÚSTECKÉ POŠTY

Budova ústecké hlavní pošty, která byla postavena a otevřena v roce 1900 a zbourána roku 1988. Snímek pochází z doby kolem roku 1925

Současný pohled do míst pod divadlem, kde do roku 1988 stávala hlavní ústecká pošta. Část jejího pozemku zaplnila nová divadelní budova.

Podobně jako v jiných místech patřil úřad poštmistra také v Ústí nad Labem k dědičným. K velmi známým ústeckým poštmistřům zde patřil zejména rod Ulbrechtů, který poskytoval poštovní služby již od roku 1757.

V roce 1803 byl jmenován ústeckým poštmistrem Johann Michael Ulbrecht (1773 - 1847). Tento pošt mistr v době po skončení zdejších napoleonských válek v letech 1814 až 1817 postavil ve Varvažově, tedy v místech, kde se přepřáhala koňská spřežení na trati poštovních cest z Teplic a Petrovic, "Poštovní dům". Ústeckí pošt mistři od té doby spravovali

jako pobočku ústecké pošty i poštu varvažovskou. Někdejší budova Varvažovské pošty se dochovala a dnes je v ní umístěn hostinec "U staré pošty".

Od poslední třetiny 18. století až do roku 1830 byla ústecká pošta umístěna v domě čp. 283 na Mírovém náměstí. Tento dům zanikl při leteckých náletech v roce 1945, kdy už v něm ovšem pošta dávno nesloužila. Už totiž v roce 1830 přenesl pošt mistr Johann Michael Ulbrecht poštovní úřad do domu čp. 103, který tehdy zdědil. Tuto starou budovu pak zbořili koncem dvacátých let 20. století při výstavbě obchodního domu JEPA, kde

se až do přelomu 20. a 21. století nacházela velkoprodějna Sever. Tento dům i dnes slouží po své rekonstrukci obchodním účelům.

V padesátých letech 19. století se podstatně rozšířila poštovní síť na Ústecku. V roce 1858 byl v Ústí nad Labem otevřen telegrafní úřad a následovalo otevření pošt dalších - 1869 v Trmicích, 1873 v Krásném Březně, 1901 v Předlicích a roku 1903 v Novosedlicích-Kramolích. Zcela nejvýznamnější událostí se ovšem stalo slavnostní otevření budovy hlavní pošty 18. listopadu 1900, v sousedství pozdějšího divadla. Západní křídlo hlavní pošty bylo zničeno při bombardování na konci druhé světové války, zbytek pošty byl demolován z důvodů stavby provozní budovy divadla v osmdesátých letech 20. století.

PAVEL KOVÁŘ

Jižní strana Mírového náměstí z roku 1898. V domě vlevo čp. 103 se nacházela „Stará pošta“, nyní tam stojí velkoprodějna „Sever“.

PAVEL KOVÁŘ

Josefa Dvořáka v šatně Krušnohorského divadla v Teplicích jsme zastihli ve viditelně dobré náladě.

Herecká osobnost se vztahem k našemu regionu

NÁVRATY JOSEFA DVOŘÁKA

Počátky působení herce Josefa Dvořáka spadají do Ústeckého kraje, kam se i po letech vrací trochu jako domů. Nejinak se potom cítí i na scéně Krušnohorského divadla v Teplicích, kde za uplynulá desetiletí už nescetněkrát hrál. V posledních letech sem pak zajíždí se svou vlastní divadelní společností, která uvádí pozoruhodné komediální hry, ve kterých jsou hlavní role Josefu Dvořákovi šity doslova na míru. Z posledních dvou titulů můžeme jmenovat Hadriána z Římsů podle předlohy V. V. Klíckery a Spaste duše revizor, na motivy N. V. Gogola, v patřičné a znamenité úpravě Josefa Dvořáka.

Návraty Josefa Dvořáka do kraje pod Krušnými horami nejsou tedy ničím neobvyklým, zvláště když má k těmto místům letitý vztah, vzpomínky, právě tak jako množství přátel i příznivců. Při jeho posledním účinkování v Teplicích nastala příležitost jej tak trochu vyzpovídat:

Když se hovoří o Teplicích, jaké představy vás napadají?

"Samozřejmě, že nejenom nejstarší české lázně, ale hlavně tradiční mekka divadelnictví. Vždyť jeden čas tady vedle sebe hrály v jednom z největších divadel hned tři soubory. V Teplicích máte navíc báječně vycvičené a kultivované publikum, které s hercem na jevišti doslova dýchá i výborně spolupracuje. Takže divadelní štace v Teplicích patří vždy ke znamenitým setkáním herců s diváky."

Je pravda, že některé herce vaší divadelní společnosti vlastně vychovávala teplická opereta?

"V Teplicích máte nejen skvělé publikum, ale ve zdejších divadelních souborech hráli vždy i velmi dobří herci, z nichž mnozí to dotáhli až na naše přední divadelní scény, např. Ota Sklenčka, Nina Popelíková, Jan Faltýnek, Pavel Landovský, Ivo Niederle, Anna Bartáková nebo Leoš Kaltoen. A také je pravda, že významné herce mojí divadelní společnosti mně vychovával někdejší teplická opereta. Zdejší obecenstvo si jistě pamatuje na Dagmar Fálovou, na Jiřího Veita a Karla Gulta."

Jaký je to pocit mít své vlastní divadlo?

PAVEL KOVÁŘ

"Mít svoje divadlo - to znamená na tohle jméno já slyším. To byl skutečný král komiků a eso, které něco znamenalo. Zvláštní pak je, že tenhle člověk, který nikdy nikoho v životě nezarmoutil, se dožil toho, že na něj bylo metáno bláto a špína. Pak se to po letech zase všechno zapomnělo a lidé dnes mají opět rádi. Tak už to bývá a je to normální. Vždyť ten život klauna a komika není zase tak úplně jednoduchý. Přece už pan Werich říkával, že mezinárodní platidlem pro komika je kopanec. To je skutečně mezinárodní a jediná tvrdá měna u nás. Nepodléhá revalvací, devalvací, ničemu."

Kterého z divadelníků si ceníte nejvíce?

"Určitě Vlasty Buriana, protože na tohle jméno já slyším. To byl skutečný král komiků a eso, které něco znamenalo. Zvláštní pak je, že tenhle člověk, který nikdy nikoho v životě nezarmoutil, se dožil toho, že na něj bylo metáno bláto a špína. Pak se to po letech zase všechno zapomnělo a lidé dnes mají opět rádi. Tak už to bývá a je to normální. Vždyť ten život klauna a komika není zase tak úplně jednoduchý. Přece už pan Werich říkával, že mezinárodní platidlem pro komika je kopanec. To je skutečně mezinárodní a jediná tvrdá měna u nás. Nepodléhá revalvací, devalvací, ničemu."

Na kterého z herců nejraději vzpomínáte?

"Vladimír Menšík - to je moje vzpomínka. Člověk, génius, komik, raketomet, chlřík, prostě něco neuvěřitelného. Já jsem měl tu čest s ním hrát a když se zrovna nehrálo, tak být v jeho společnosti, kdy neustále něco vyprávěl a my v jeho okolí se vždy náramně bavili."

Co byste vzkázal teplickému a ústeckému publiku?

"Že se na ně vždy moc těším a aby všem vydržel smysl pro humor a nadsázku."

PAVEL KOVÁŘ

Únorové pranostiky

- Sněhový únor - slíí úhor.
- Netrkne-li únor rohem, šlehne ocasem.
- V únoru sníh a led - v létě nanesou včely med.
- Rampouchy na stířce, hojnost mléka v dílce.
- Mnoho mlh v únoru přivodí mokré jaro.
- V únoru prudký severniček - hojně úrody bývá poslíček.
- V únoru když slunko hřeje, na jaře se dlouho nerozesměje.
- Na svatého Valentína (14. 2.) zamrzne někdy i kolo mlýna.
- O svatého Juliána (16. 2.) připrav vůz a schovej sáně.
- Je-li na stolici svatého Petra (22. 2.) zima, ještě dlouho potrvá.
- Svatý Matěj (24. 2.) ledy láme, nemá-li je, nadělá je.
- Je-li na svatého Romana (28. 2.) jasno, bude hojná úroda.

PAVEL KOVÁŘ

SD Severočeské doly a.s.
www.sdas.cz

www.teplickeinzeraty.cz

SCVK
ZÁKAZNICKÉ
TELEFONICKÉ
CENTRUM
840 111 111
www.scvk.cz